

Kursplan

Svenska som andraspråk för lärare åk 7-9, 45 hp (1-45). Ingår i Lärarlyftet II 45 högskolepoäng, Grundnivå 1

Swedish as a Second Language for Secondary School Teachers, grades 7-9 45
Credits*, First Cycle Level 1

Lärandemål

Målet med kursen är att den studerande utvecklar sina ämneskunskaper och ämnesdidaktiska kunskaper inom Svenska som andraspråk med fokus på undervisningen i åk 7-9.

Delkurser

1. Flerspråkighet, 7,5 högskolepoäng

Delkursens övergripande mål är att den studerande utvecklar kunskaper kring förutsättningar för flerspråkighet såväl ur ett individ- som ett samhällsperspektiv. Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- visa förståelse för grundläggande begrepp inom flerspråkighetsfältet såsom simultan respektive successiv tvåspråkighet, språkbyte, språkbevarande och kodväxling
- visa förståelse för och problematisera faktorer som kan påverka individers flerspråkiga utveckling med fokus på barn och ungdomar
- diskutera den pedagogiska verksamheten i relation till centrala begrepp och teorier om flerspråkighet.

2. Svensk grammatik och lexikon i ett andraspråksperspektiv I, 7,5 högskolepoäng

Delkursens övergripande mål är att den studerande utvecklar kunskaper om och förståelse för hur inlärning av syntax, morfologi och semantik kan främjas i andraspråksundervisning.

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- urskilja morfologiska, syntaktiska och semantiska drag och benämna dem med språkvetenskaplig terminologi
- visa grundläggande kunskaper om den grammatiska och lexikala utvecklingen hos ungdomar med svenska som första- och andraspråk

- analysera och bedöma talad och skriven andraspråkssvenska på olika nivåer
- tillämpa sina kunskaper i genomförandet av en enkel performansanalys.

3. Svensk fonetik och uttalsundervisning I, 7,5 högskolepoäng

Delkursens övergripande mål är att den studerande förvärvar sådana insikter i allmän och svensk fonetik att han/hon kan hjälpa inlärare i alla åldrar att närma sig ett funktionellt och lyssnarvänligt svenskt uttal.

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- visa god förståelse för talets allmänna villkor liksom för de skillnader som ligger till grund för olika språks fonologi
- visa förståelse för ungdomars talutveckling, både vad gäller perception och produktion
- visa insikt i att uttalet förutom att signalera ett visst förstaspråk även kan underlätta eller försvåra förståelsen, liksom även ge intryck av hög eller låg kompetens inom andra områden
- visa goda insikter i den temporala delen av svensk prosodi som innefattar de fonologiska kontrasterna betoning och kvantitet
- analysera ett språkprov enligt prosodiska grundprinciper och visa förståelse för hur de kan tillämpas i undervisningen.

4. Lärande i det flerspråkiga och mångkulturella klassrummet, 7,5 högskolepoäng

Delkursens övergripande mål är att den studerande utvecklar kunskaper om olika sätt att organisera den pedagogiska verksamheten utifrån teorier gällande andraspråksinläring och interkulturellt lärande.

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna:

- visa grundläggande förståelse för teorier gällande andraspråksinläring och interkulturellt lärande
- planera, analysera och reflektera om undervisning i Svenska som andraspråk och göra relevanta prioriteringar utifrån centrala teorier för andraspråksinläring och interkulturellt lärande samt gällande styrdokument
- göra väl avvägda val när det gäller arbetssätt och undervisningsform utifrån aktuell situation och målgrupp
- visa förmåga att planera pedagogisk verksamhet där andraspråksinlärare ingår
- visa grundläggande kunskaper om teorier om relationer mellan språk och lärande.

5. Skrift i skolan och det moderna samhället, 7,5 högskolepoäng

Delkursens övergripande mål är att den studerande fördjupar sin kunskap om skriftspråksutveckling och skriftspråksanvändning på ett andraspråk bland barn och ungdomar.

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- planera undervisning för att främja elevernas utveckling av strategier för läsande och skrivande med utgångspunkt i elevers tidigare skriftspråksfärdigheter både på svenska och andra språk
- planera undervisning för ungdomar med kort eller ingen tidigare skolgång
- visa förståelse för skriftspråkets betydelse i skolans olika ämnen
- möta, ta till vara och utveckla de kunskaper och erfarenheter som eleverna har från olika textvärldar som de mött utanför skolan
- planera och organisera undervisning som gynnar elevernas användande av digitala verktyg
- beskriva hur faktorer som kön samt sociokulturell bakgrund kan påverka elevernas skriftspråksanvändning och användning av digitala verktyg.

6. Arbetssätt för dokumentation och bedömning, 7,5 högskolepoäng

Delkursens övergripande mål är att den studerande ska analysera text- och språkutveckling i ett andraspråksperspektiv med fokus på dokumentation och bedömning.

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- beskriva, använda och problematisera olika arbetssätt för undervisning och deras relation till olika typer av bedömning av språkutveckling
- visa fördjupade kunskaper om hur tal och skrift kan dokumenteras, analyseras och bedömas
- beskriva grundläggande drag i kunskapsrelaterat skolspråk och visa medvetenhet om dess grundläggande särdrag vad gäller det språk som används i skolans olika ämnen.

Innehåll

Kursen består av sex delkurser.

Delkurser

1. Flerspråkighet, 7,5 högskolepoäng

Delkursen ger en introduktion till flerspråkighetsfältet där grundläggande begrepp belyses och diskuteras. Olika faktorer som kan påverka flerspråkiga ungdomars språkutveckling på individ-, grupp- och samhällsnivå diskuteras. Vidare innehåller kursen en orientering om flerspråkighet inom den svenska skolan.

2. Svensk grammatik och lexikon i ett andraspråksperspektiv I, 7,5 högskolepoäng

Delkursen belyser, både teoretiskt och didaktiskt, svensk grammatik och lexikon ur ett andraspråksperspektiv. Delkursen tar översiktligt upp den grammatiska och lexikala utvecklingen hos ungdomar ur såväl ett förstaspråks- som ett andraspråksperspektiv. Vidare använder studenterna inom delkursen redskap för bedömning av lämplig prioritering av språkliga drag inom undervisningen.

3. Svensk fonetik och uttalsundervisning I, 7,5 högskolepoäng

Delkursen tar upp grundläggande allmän fonetik och svensk fonologi med tyngdpunkt på grundläggande svensk temporal prosodi. Ungdomars talutveckling tas upp i ett förstaspråks- och ett andraspråksperspektiv. Sociala och integrativa aspekter av andraspråksuttal belyses och delkursen presenterar dessutom didaktiska redskap för att bedriva uttalsundervisning inom svenska som andraspråk.

4. Lärande i det flerspråkiga och mångkulturella klassrummet, 7,5 högskolepoäng

I denna delkurs behandlas centrala didaktiska teorier om hur andraspråksutveckling kan stödjas genom undervisning samt olika arbetssätt som är relevanta för undervisning i Svenska som andraspråk. Inom delkursens ram behandlas relationer mellan utveckling av språk och lärande i undervisningssammanhang, med fokus på klassrumsundervisning och organisation på skolnivå. Vidare belyses i delkursen teorier gällande interkulturellt lärande och mångfald i skolan. Delkursen behandlar olika arbetssätt för att gynna elevers språkutveckling och interkulturella lärande såväl inom svenska som andraspråk som i ämnesundervisningen.

5. Skrift i skolan och det moderna samhället, 7,5 högskolepoäng

I denna delkurs behandlas skriftspråkande i ett flerspråkigt perspektiv och i relation till de textvärldar som barn och ungdomar i dagens globaliserade och nätbaserade samhälle använder sig av. Olika faktorer som påverkar elevernas skriftspråksanvändning och i synnerhet användning av digitala verktyg studeras. Särskilt behandlas undervisning av elever som saknar eller har kort tidigare skolutbildning samt vikten av att i undervisningen bygga på elevers tidigare skriftspråkserfarenheter, så som färdigheter i andra språk. Även förhållandet mellan skriftspråk och lärande i skolans olika ämnen behandlas.

6. **Arbetssätt för dokumentation och bedömning, 7,5 högskolepoäng**

Delkursen behandlar olika typer av talat och skrivet språk och särskilt vad som är specifikt för utveckling av svenska som andraspråk. Varierande sätt att arbeta med språkutveckling presenteras, där olika aspekter av samt metoder för bedömning och dokumentation diskuteras och problematiseras. Inom delkursens ram behandlas även grundläggande skillnader i uppbyggnad av olika typer av texter, såväl talade som skrivna, i skolans olika ämnen. Delkursen belyser även grundläggande faktorer för utvecklingen av ett kunskapsrelaterat språk, det vill säga det språk som används för att konstituera och utveckla kunskap i skolans olika ämnen.

Examinationsformer

Delkurserna examineras genom fortlöpande bedömning av aktivt deltagande i seminarier, genom skriftliga och muntliga uppgifter samt fältuppgifter.

Arbetsformer

Undervisningen sker i form av föreläsningar, obligatoriska nätbaserade seminarier och diskussionsforum.

Betyg

Som betygsskala används U–VG.

För VG på kursen krävs VG på minst fyra av delkurserna.

Betygsrapportering:

Moment 1: Flerspråkighet - 7,5 hp

Moment 2: Svensk grammatik och lexikon i ett andraspråksperspektiv I - 7,5 hp

Moment 3: Svensk fonetik och uttalsundervisning I - 7,5 hp

Moment 4: Lärande i det flerspråkiga och mångkulturella klassrummet - 7,5 hp

Moment 5: Skrift i skolan och det moderna samhället - 7,5 hp

Moment 6: Arbetssätt för dokumentation och bedömning - 7,5 hp

Förkunskapskrav

Lärarexamen

Övrigt

Denna utbildning är en uppdragsutbildning och får endast sökas av lärare som deltar i lärarfortbildningen enligt **Förordning (2007:222) om statsbidrag för fortbildning av lärare samt fritidspedagoger och motsvarande**. Se Skolverkets webbplats

<http://www.skolverket.se/fortbildning>.

Den som söker till denna kurs utan godkännande från skolhuvudmannen är inte behörig att delta och riskerar att få avbryta utbildningen.

För nätbaserad kurs krävs att den studerande har möjlighet att kommunicera med ljud och bild via en dator eller motsvarande.

Ersätter SS1040.

Summary in English

The goal of this course is to enable students to develop their subject knowledge and didactic knowledge of Swedish as a Second Language.

The student will:

- develop knowledge about the conditions for multilingualism both from an individual and a societal perspective
- develop knowledge about and understanding of how the learning of syntax, morphology and semantics can be promoted in second-language teaching
- acquire insights into general and Swedish phonetics so that he / she can help learners of all ages to achieve a functional Swedish pronunciation that can be understood by others
- develop knowledge of different ways of organizing educational activities based on theories regarding second-language acquisition and intercultural learning
- deepen his / her knowledge of written language development and written language usage in a second language among children and adolescents
- analyze text and language development in a second-language perspective, focusing on documentation and assessment.

Ämnestillhörighet:

Svenska som andraspråk

Ämnesgrupp:

Svenska som andraspråk

Utbildningsområde:

Humanistiska området, 100%

Kursen kan ingå i följande huvudområde(n):

1. Svenska som andraspråk

Fördjupningsbeteckning för respektive huvudområde:

1. GXX

D.nr: DU_KU 2015/96
Sida 7(7)
SS1085

Fastställt:

Fastställt 2015-03-03

Kursplanen gäller fr.o.m. 2015-03-03